

Gorzów Wlkp., 26 sierpnia 2022 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

Nasz znak: NK-II.431.1.9.2022.JJęd

Sprawę prowadzi: Justyna Jędrzejewska

Telefon: 95 7851823

e-mail: justyna.jedrzejewska@lubuskie.uw.gov.pl

Rada Gminy

Plac Zamkowy 6

67-112 Siedlisko

Dotyczy: wystąpienia pokontrolnego

W dniach od 31 maja do 18 lipca 2022 r. pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Justyna Jędrzejewska - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli – przewodnicząca zespołu kontrolnego,

- Jolanta Seń - inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli,

stosownie do pisemnych upoważnień nr: 95-1/2022, 95-2/2022, z dnia 4 maja 2022 r.

przeprowadzili kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Siedlisku.* Ze względu na wprowadzenie na terenie całego kraju ograniczeń związanych z epidemią COVID -19, działania kontrolne przeprowadzone były w formie elektronicznej.

Przedmiotem kontroli było wykonanie przez gminę zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, określonego w ustawie z dnia 27 lipca 2001r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020 r. poz. 2072 ze zm.) – wybór ławników, oraz organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji.

Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazano 8 sierpnia 2022 r., do którego w ustawowym terminie nie zostały zgłoszone pisemne zastrzeżenia. W związku z powyższym przekazuję wystąpienie pokontrolne. **

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli (kadencja 2020 – 2023)- w zakresie wyboru ławników oraz okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. – w zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji.

Kontrola obejmowała swym zakresem ocenę rzeczywistego stanu realizacji ww. zadań.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Siedlisko pełnił Pan Dariusz Straus. Wyjaśnień z zakresu wyboru ławników udzielała Pani Martyna Debert.

Ustalenia kontroli

1. Wybór ławników

Zgodnie z § 12 pkt 1 ppkt 13 Regulaminu Organizacyjnego do zakresu działania sekretarza gminy należy koordynowanie prac związanych z wyborami ławników do sądów powszechnych.

Komórką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest Biuro Rady. Osobą odpowiedzialną za wykonanie powierzonego zadania była Sekretarz Gminy – Pani Maria Miśkiewicz i Pani Ewelina Górna, zatrudniona na stanowisku ds. Biura Rady, Obywatelskich, Wojskowych, Zarządzania Kryzysowego, Wyborów, Promocji Gminy, Archiwum.

Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze pismem z dnia 31 maja 2019 r. (wpływ do Urzędu Gminy w Siedlisku w dniu 3 czerwca 2019 r.) znak: OA.Ł.015-4/19, działając na podstawie art. 161 § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustalił Radzie Gminy w Siedlisku wybór dwóch ławników do Sądu Rejonowego w Nowej Soli na kadencję 2020 -2023.

Uchwałą Nr VII/63/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. Rada Gminy Siedlisko powołała Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników. Ponadto Rada Gminy Siedlisko podjęła uchwałę Nr VIII/70/2019 z dnia 30 września 2019 r. w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. informacji o kandydatach na ławników do Sądu Rejonowego w Nowej Soli na kadencję 2020 - 2023.

Ogłoszenie dotyczące naboru kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Nowej Soli zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Siedlisku. Ustalenie dokładnej daty publikacji nie było możliwe z uwagi na modernizację strony Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Siedlisko.

W toku kontroli przyjęto, że publikacji dokonano w ustawowym terminie, co wywnioskowano z terminu złożonej karty zgłoszenia kandydata na ławnika.

Zgodnie z art. 162 § 1 ww. ustawy, kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych, oraz co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru, w terminie do 30 czerwca ostatniego roku kadencji. Na ogłoszenie, na wymaganym wzorze karty, wpłynęła w dniu 28 czerwca 2019 r. jedna kandydatura.

Regulamin głosowania w wyborach na ławników do Sądu Rejonowego w Nowej Soli na lata 2020 - 2023 został uchwalony przez Radę Gminy Siedlisko uchwałą Nr VIII/71/2019 w dniu 30 września 2019 r.

30 października 2019 r. Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników wydał opinię spełniania przez zgłoszonego kandydata wymogów określonych w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Uchwałą z dnia 30 października 2019 r. Nr IX/92/2019 Rada Gminy Siedlisko potwierdziła wybór ławnika. Zgodnie z art. 164 ww. ustawy, dokumentacja wybranego ławnika została przesłana do Sądu Rejonowego w Nowej Soli.

Rada Gminy nie powołała Komisji do spraw zniszczenia dokumentacji kandydatów na ławników, ponieważ było tylko jedno zgłoszenie kandydat. Nie podjęta również uchwały o pozostawieniu bez dalszego biegu kandydatur, które nie spełniły wymagań, ponieważ takowych nie było.

Pismem z dnia 16 czerwca 2020 r., znak: OAŁ-015-21/19/20 Wiceprezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze wniósł o dokonanie wyborów dodatkowej liczby ławników z obszaru gminy Siedlisko. Z uwagi na kalendarz posiedzeń Rady, prace nad wyborami uzupełniającymi rozpoczęły się we wrześniu 2020 r., o czym Wójt poinformował Prezesa Sądu pismem z dnia 6 lipca 2020 r.

Informacja o naborze ławników w wyborach uzupełniających została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 8 września 2020 r. 29 września 2020 r., uchwałą Nr XIV/137/2020 Rada Gminy w Siedlisku powołała Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników.

Pismem z dnia 15 października 2020 r., znak: RG.0711.2.2020 Wójt Gminy Siedlisko poinformował Sąd Rejonowy w Nowej Soli, iż do dnia 8 października 2020 r. nie zgłosił się żaden kandydat na ławnika.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, **pomimo stwierdzonego uchybienia oceniono pozytywnie.**

2. Rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji

Sekretarz Gminy z upoważnienia Wójta złożyła wyjaśnienia, z których wynika, iż, *„ewidencja skarg i wniosków należy do osoby zatrudnionej na stanowisku do spraw Obsługi Klienta, Działalności Gospodarczej i Funduszu Alimentacyjnego - w ramach korespondencji przychodzącej, oraz jednocześnie zapis w Rejestrze Skarg i Wniosków i petycji. W urzędzie sprawy przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków i petycji nadzoruje Pani Maria Miśkiewicz – Sekretarz Gminy. Czuwanie nad przestrzeganiem terminów załatwiania spraw skargowych należało do obowiązków pani Eweliny Górnej, (od listopada 2021 r. Pani Marta Buszkiewicz do chwili obecnej przebywa na zwolnieniu lekarskim) ds. Biura rady, Obywatelskich, Wojskowych, Zarządzania Kryzysowego, Wyborców, Promocji Gminy, Archiwum, oraz Pani Marii Miśkiewicz - Sekretarza Gminy, do której należało również powiadomienie o terminie załatwienia skargi. Przyjmowanie skarg, wniosków i petycji powierzono osobie zatrudnionej na stanowisku do spraw Obsługi*

Klienta, Działalności Gospodarczej i Funduszu Alimentacyjnego, a koordynacja rozpatrywania skarg i wniosków - Sekretarzowi Gminy.

Kontroli wewnętrznych nie było w ramach postępowania skargowego." [pisownia oryginalna]

Informacja o dniach i godzinach przyjmowania mieszkańców umieszczona została na tablicy ogłoszeń wewnątrz urzędu – na wprost wejścia do Urzędu, co spełnia wymogi określone w art. 253 §4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm., Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)- dalej k.p.a. Przedstawiciel Rady Gminy tj. Przewodnicząca Rady Gminy - Małgorzata Chilińska pełni dyżur w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 15: 30-16: 30. Wyznaczone dyżury nie odpowiadają treści art. 253 § 2 i 3 k.p.a., w myśl, którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków, co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zostały złożone wyjaśnienia, z których wynika, iż „Przewodnicząca Rady Gminy Siedlisko realizuje art. 253 k.p.a. pełniąc dyżur w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 15.30-16.30. Dodatkowo mieszkańcy mają możliwość umówienia spotkania z dostosowaniem terminu do ich potrzeb poprzez zgłoszenie takiej potrzeby w biurze rady w Urzędzie Gminy w Siedlisku. Jednocześnie Radni realizują dyżury poprzez dobrowolne uzgodnienia między sobą.” [pisownia oryginalna].

W rejestrze skarg i wniosków prowadzonym dla Rady Gminy odnotowano 9 skarg oraz 2 wnioski.

W toku kontroli analizie poddano wszystkie sprawy, których sygnatury ujęte zostały w poniższej tabeli:

Lp.	Numer z Centralnego Rejestru Skarg i Wniosków	Znak sprawy
1.	CRS 1	RG.1510.1.2021
2.	CRS 2	RG.1510.2.2021
3.	CRS 3	RG.1510.3.2021
4.	CRS 4	RG.1510.8.2021
5.	CRS 5	RG.1510.8.2021
6.	CRS 6	RG.1510.9.2021
7.	CRS 7	RG.1510.9.2021
8.	CRS 8	RG.1510.10.2021
9.	CRS 9	brak
10.	CRS 10	RG.152.16.2021
11.	CRS 11	RG.1510.5.2021

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono niżej przedstawione nieprawidłowości.

Przekroczono termin określony w art. 231 k.p.a., tj., jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.

Nie zachowano właściwości organów.

Sprawa ujęta pod poz. 1

29 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminy w bardzo złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.1.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r. Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców [...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 2

30 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminy w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.2.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r. znak: RG.1510.2.2021 Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców [...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 3

30 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminy w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.3.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.3.2021 Wójt Gminy poinformował

o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021 r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców [...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 4

30 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminu w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.8.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.8.2021 Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców [...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 5

2 lipca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminu w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.8.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.8.2021 Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców [...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 6

30 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminu w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.9.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym

pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.9.2021 Wójt Gminy poinformował o posiedzeniu wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców[...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 7

2 lipca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminy w złym stanie.

Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.9.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.9.2021 Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021 r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców[...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

Sprawa ujęta pod poz. 8

30 czerwca 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. upublicznienia obrad Rady Gminy w złym stanie.

Pismem z 14 lipca 2021 r. znak: RG/K.S, WiP.0012.10.2021 Sekretarz Gminy poinformował skarżącą o posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pismem z 21 lipca 2021 r. znak: RG.1510.10.2021 Wójt Gminy poinformował skarżącą, iż korespondencja została przedłożona na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 15 lipca 2021 r. oraz, że o terminie kolejnego posiedzenia skarżąca zostanie powiadomiona odrębnym pismem. Pismem z 31 sierpnia 2021 r., znak: RG.1510.10.2021 Wójt Gminy poinformował o wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Siedlisko. Pismem z 21 września 2021r. znak: RG.0711.20.2021 Przewodniczący Rady udzielił odpowiedzi przesyłając uchwałę nr XX/200/2021 Rady Gminy Siedlisko z dnia 16 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków mieszkańców[...]. Zgodnie z ww. uchwałą Rada Gminy uznała się niewłaściwą i przekazała skargę do Wójta Gminy Siedlisko.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wiceprzewodniczący Rady Gminy złożył wyjaśnienia dotyczące przyczyn zaistniałej sytuacji, mianowicie: „*Termin udzielenia odpowiedzi na wnioski uległ wydłużeniu w związku z oczekiwaniem na opinię prawną kancelarii prawnej, która w tamtym czasie obsługiwała Urząd Gminy, odnośnie nieuregulowanym zapisie w Statucie Gminy dotyczącym transmisji obrad Rady Gminy.*”

Ponadto po analizie przedłożonej dokumentacji w powyższych sprawach stwierdzono brak zachowania właściwości organów. W powyższej korespondencji mieszkańcy

wyrażają swoje niezadowolenie, z jakości transmisji obrad Rady Gminy. Organem odpowiedzialnym za prawidłową transmisję obrad rady jest Wójt Gminy. Wobec powyższego przedmiotową korespondencję należało zakwalifikować, jako skargi na działanie Wójta Gminy.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Sekretarz Gminy z upoważnienia wójta złożyła wyjaśnienia dotyczące przyczyn zaistniałej sytuacji „sprawy ujęte pod poz. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, nie zakwalifikowano, jako skargi na działanie Wójta Gminy, ponieważ został spełniony wymóg transmitowania i utrwalenia obrad Rady Gminy. Zapis sesji w lepszej jakości został udostępniony niezwłocznie po przeprowadzeniu niezbędnego montażu nagrania, a do tego czasu dostępny był zapis transmisji na żywo. Zaś brak fragmentu nagrania spowodowane było brakiem odpowiedniego standardu informatycznego przez podmiot obsługujący Urząd Gminy” [pisownia oryginalna].

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było przekazanie skarg z naruszeniem ustawowego terminu oraz nie zachowanie właściwości organów.

Brak udzielenia odpowiedzi, błędną kwalifikacja pisma wszczynającego

Sprawa ujęta pod poz. 9 - wniosek

7 lipca 2021 roku wpłynęła korespondencja dot. działania Wójta Gminy w przedmiocie wydatkowania środków publicznych Gminy. W aktach sprawy znajduje się jedynie protokół z kontroli Komisji Rewizyjnej z dnia 29 października 2021 r.

Sprawa ujęta pod poz. 10 - wniosek

22 września 2021 r. wpłynęła korespondencja dot. działania Wójta Gminy. Pismem z 4 października 2021 r. znak: RG.152.16.2021 Wójt Gminy udzielił odpowiedzi skarżącej.

W dokumentacji znajduje się ponadto protokół z posiedzenia komisji Rewizyjnej z dnia 29 października 2021 r.

W opinii kontrolujących powyższe sprawy nie są wnioskami w rozumieniu działu VIII k.p.a. W świetle postanowień art. 241 k.p.a. przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokojenia potrzeb ludności, katalog ten ma charakter otwarty, a zatem możliwe jest formułowanie we wniosku postulatów, które będą zmierzały do osiągnięcia innych celów niż wymienione w art. 241 k.p.a. [zob. J. Borkowski, (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks..., 2012, s. 731; M. Jaśkowska, (w:) M. Jaśkowska, A. Wróbel, Kodeks..., 2013, s. 1164]. Granicę w tym zakresie stanowi jedynie wynikający ze wspólnych cech zjawisk wymienionych w art. 241 k.p.a. charakter przedmiotu wniosku. Można mu przypisać cztery cechy:

- obejmuje on żądanie realizacji w przyszłości pewnego celu przez działanie lub zaniechanie organu władzy publicznej, do którego wystąpienie to jest adresowane,

- zadośćuczynienie podniesionemu we wniosku żądaniu mieści się w zakresie działania tego podmiotu,
- cel, którego osiągnięcie postuluje się w takim wystąpieniu, jest pozytywnie oceniany przez wnioskodawcę,
- w subiektywnym przekonaniu osoby składającej wniosek realizacja postulatów zawartych we wniosku służy poprawie sposobu funkcjonowania władz publicznych, optymalizacji ich działań (por. *J. Lang, Wnioski obywatelskie w administracji państwowej*, Warszawa 1976, s. 32–33, 132; *P. Kledzik, Postępowanie...*, s. 109–110). [Art. 241 KPA Gajewski 2015, wyd. 1/S. Gajewski – Komentarz Legalis].

Zatem należy stwierdzić, iż chociaż art. 241 k.p.a. nie definiuje pojęcia wniosku, wskazując jedynie jego przedmiot, to treścią wniosku jest „propozycja poprawy działania organu, do którego jest on skierowany. Artykuł 241 k.p.a. ma charakter otwarty, bowiem wyliczenie zawarte w jego treści jest przykładowe (zob. np. wyrok WSA w Łodzi z 17.4.2009 r., II SA/Łd 941/08, Legalis). Przy czym w przeciwieństwie do skarg, przedmiotem wniosku nie jest jakiś zarzut, lecz chęć ulepszenia istniejącego stanu rzeczy, a więc postulaty skierowane na przyszłość. Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy przede wszystkim, iż przedmiot ww. pism wszczynających sprawę nie spełnia przesłanek określonych w art. 241 k.p.a. w szczególności nie zawiera postulatów służących poprawie sposobu funkcjonowania władz publicznych.

Przytaczając ogólnie przedmiot ww. pism, jakim było podjęcie działań interwencyjnych, wyjaśniających w potocznym rozumieniu często może być traktowane przez obywateli, jako prośba/wniosek o podjęcie działań z urzędu, jednakże nie stanowią one wniosku w rozumieniu art. 241 k.p.a.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotycząca wadliwej kwalifikacji pism wynika głównie z błędnej interpretacji treści składanej korespondencji. Jako skutek powstałej nieprawidłowości należy wskazać chociażby bezpodstawne ujęcie w różnych sprawozdaniach czy informacjach spraw, które nie są wnioskiem w świetle przepisów k.p.a., co w konsekwencji pośrednio może wpływać na wiarygodność danych wykazywanych np. w informacjach na potrzeby analizy przedkontrolnej w zakresie zestawienia sposobu rozpatrzenia i załatwienia skarg i wniosków.

W tym miejscu wskazać należy, iż w myśl art. 227 k.p.a. przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonanie zadań przez właściwe organy, albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie spraw.

Ponadto podczas analizy ww. spraw stwierdzono brak dokumentów potwierdzających udzielenie odpowiedzi. W aktach spraw znajduje jedynie się protokół z kontroli Komisji Rewizyjnej z dnia 29 października 2021 r. - w przypadku sprawy ujętej pod poz. 9 oraz pismo Wójta Gminy w przypadku sprawy ujętej pod poz. 10

Zaznaczyć trzeba, iż zgodnie z treścią art. 237 §1 k.p.a. organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

W razie niez załatwienia sprawy w terminie w postępowaniu skargowym stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a. tj. organ, który nie załatwił skargi w terminie, obowiązany jest zawiadomić

o tym wnoszącego skargę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia skargi. W przypadku skargi bądź wniosku złożonej do rady gminy rozpatrzenie powinno nastąpić w formie uchwały, gdyż zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), rada gminy działa poprzez podejmowanie uchwał, a zatem rozpatrzenie skargi bądź wniosku przez radę powinno nastąpić również w formie uchwały. Przemawia za tym przede wszystkim charakter organu (organ kolegialny podejmuje decyzje w formie uchwały) oraz stanowisko reprezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Powyższa nieprawidłowość skutkować może utratą zaufania obywateli do organów samorządowych.

Z wyjaśnień złożonych przez wiceprzewodniczącego Rady Gminy wynika, iż „sprawy pod nr 9, 10 zakwalifikowano, jako wniosek, ponieważ k.p.a. określa, że przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Odpowiedź została udzielona na sprawę zarejestrowaną pod numerem 10 pismem w dniu 4 października 2021 roku pismem o znaku RG.152.16.2021 oraz Wójt Gminy Siedlisko udzielił ustnej odpowiedzi podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej w dniu 29 października 2021 roku, podczas którego obecna była wnioskodawczyni.” [pisownia oryginalna]

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż pismem z 4 października 2021 r. znak: RG.152.16.2021 Wójt Gminy udzielił odpowiedzi skarżącej. Wójt Gminy nie posiada upoważnienia do działania w tym zakresie w imieniu Rady Gminy.

Sprawa ujęta pod poz. 11

22 listopada 2021 r. wpłynęła skarga skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, dot. bezczynności Rady Gminy w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej.

Udostępnienie informacji publicznej na wniosek, następuje w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z art. 21 ww. ustawy, do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2019 r. poz. 2325). W myśl art. 3 § 1 i 2 ww. ustawy sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta obejmuje również bezczynność organów.

Mając na uwadze powyższe przedmiotowa sprawa nie podlega rozpatrzeniu w trybie określony w dziale VIII k.p.a., nie powinna zostać zarejestrowana w CRS, a zatem nie podlega kontroli.

Jako wyjaśnienie przyczyn stwierdzonego uchybienia wskazano, iż „sprawy pod nr 11 zarejestrowano w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków w celu nadzorowania procedury sprawy i zachowania jej ciągłości.”

W okresie objętym kontrolą do Rady Gminy wpłynęły 4 petycje, które zostały opublikowane na stronie internetowej zgodnie z wymogiem art. 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. u. z 2018 r. poz. 870) – dalej ustawy o petycjach. W myśl, którego

na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego niezwłocznie zamieszcza się informację zawierającą odwzorowanie cyfrowe (skan) petycji, datę jej złożenia oraz - w przypadku wyrażenia zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 - imię i nazwisko, albo nazwę podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu, w interesie, którego petycja jest składana.

Zbiorcza informacja o petycjach została opublikowana 22 kwietnia 2022 r., co spełnia wymogi określone w art. 14 ustawy o petycjach, w myśl, którego podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 - Sejm, Senat lub organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, umieszcza na swojej stronie internetowej lub stronie internetowej urzędu go obsługującego zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim. Jednakże zamieszczone sprawozdanie nie spełnia wymagań określonych w art. 14 zdanie drugie ww. ustawy, tj. informacja ta powinna zawierać w szczególności dane dotyczące liczby, przedmiotu oraz sposobu załatwienia petycji.

Przewodnicząca Rady Gminy wyjaśniła, iż „*roczna zbiorcza informacja o petycjach zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej dnia 22. 04.2022r. zawiera szczegółowe dane odnośnie liczby rozpatrzonych petycji, natomiast o przedłożeniu i sposobie ich załatwienia organ informuje w sposób ogólny*”. [pisownia oryginalna]

W wyniku kontroli, której poddano wszystkie sprawy stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku pisma przekazującego petycję, która wpłynęła do Rady Gminy 14 lipca 2021 r. W aktach znajduje się pismo Wójta Gminy Siedlisko z 16 lipca 2021 r. znak: GN.6822.2.2021 przekazujące petycję do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa O/T w Gorzowie Wielkopolskim.

W tym miejscu należy wskazać, że ustawa o petycjach w art. 10 ust. 1 wskazuje, że petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia. Natomiast zapis ust. 3 stanowi, że w przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 1, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 3 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 1. W przypadku, gdy adresat petycji, jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję - art. 6 ustawy o petycjach.

W przypadku skargi, wniosku lub petycji złożonej do rady gminy rozpatrzenie powinno nastąpić w formie uchwały, gdyż zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), rada gminy działa poprzez podejmowanie uchwał, a zatem rozpatrzenie skargi, wniosku lub petycji przez radę powinno nastąpić również w formie uchwały. Przemawia za tym przede wszystkim charakter organu (organ kolegialny podejmuje rozstrzygnięcie w formie uchwały) oraz stanowisko reprezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Z przestanych wyjaśnień wynika, iż odpowiedzią w ww. sprawie było pismo z dnia 16 lipca 2021 r. znak GN.6822.2.2021 skierowane do KOWR, jako organu właściwego do rozpatrzenia w/w petycji.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie w przedmiocie organizacji oraz sposobu przyjmowania i załatwiania skarg, wniosków i petycji za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. przez Radę Gminy **ocenia się negatywnie**. Ocena jest wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości wykazanych powyżej.

Przedstawiając powyższe ustalenia **zalecam**:

- dostosować godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków zgodnie z treścią art. 253 § 2 i 3 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków, co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy,
- przestrzegać termin określony w art. 231 k.p.a., tj., jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ,
- przestrzegać art. 229 k.p.a., który wskazuje organy właściwe do rozpatrzenia skarg,
- dokonywać prawidłowej kwalifikacji pism zgodnie z definicjami określonymi w art. 227 oraz 241 k.p.a.,
- dostosować umieszczaną zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim do wymagań określonych w art. 14 zdanie drugie ustawy o petycjach, tj. informacja ta powinna zawierać w szczególności dane dotyczące liczby, przedmiotu oraz sposobu załatwienia petycji.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.***

Podstawa prawna:

*art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

**art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

*** art.48 i art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Władysław Dajczak